

Veri: Kapsam, Dönemsellik ve Zamanlılık

Kapsam karakteristikleri

Çalışmanın amacı: Türkiye’de reel sektörde faaliyet gösteren firmalara ilişkin gelişmelerin finansal tablolar ve bu tablolardan derlenen veriler yoluyla izlenmesi ile kamuoyuna bu alanda kapsamlı ve düzenli bilgi sağlanması amaçlanmaktadır.

Verinin tanımı: Bankacılık sistemi nezdinde analiz dönemi sonu itibariyle kredi bakiyesi olan ve/veya TCMB Firma ve Sektör Analiz Birimi Veri Tabanında (FSVAT-veri tabanı) verisi bulunan reel sektör firmalarının çeşitli finansal ve finansal olmayan bilgilerinin temin edilmesi ve bu verilerin sektör ve ölçek bazında yıllar itibariyle toplulaştırılmasıyla hazırlanan bir çalışmadır.

İstatistiksel kavramlar ve tanımlar:

Süreklilik: Veri yayın yılında Sektör Bilançoları’nın hazırlanmasında verileri kullanılan firmaların yayın yılından önceki üç yıllık dönem boyunca her yıl için kesintisiz olarak verileri çalışmaya dahil edilmektedir.

Ölçek: Ölçek aralıklarının belirlenmesinde, Avrupa Bilanço Merkezleri Komitesi (ECCBSO-European Committee of Central Balance Sheet Data Offices), bünyesinde yer alan BACH (Bank for the Accounts of Companies Harmonized) çerçevesinde tanımlanmış “net satış” ve “aktif büyüklük” ölçütleri esas alınmaktadır. Net satışları yıllar itibariyle büyük farklılıklar gösteren inşaat sektörü ile holding şirketlerinin faaliyetleri sektörlerinde ölçeklerin belirlenmesinde aktif büyüklük, diğer sektörlerde ise net satış ölçütleri kullanılmaktadır.

Küçük Ölçekli Firmalar: Net satış ölçütüne göre net satışları 10 milyon Avro’nun altında olan veya aktif büyüklüğü ölçütüne göre aktif toplamı 10 milyon Avro’nun altında olan firmalar küçük ölçekli olarak değerlendirilmektedir.

Orta Ölçekli Firmalar: Net satış ölçütüne göre net satışları 10 milyon ile 50 milyon Avro arasında olan, aktif büyüklüğü ölçütüne göre aktif toplamı 10 milyon ile 43 milyon Avro arasında olan firmalar orta ölçekli olarak değerlendirilmektedir.

Büyük Ölçekli Firmalar: Net satış ölçütüne göre net satışları 50 milyon Avro’nun üzerinde, aktif büyüklüğü ölçütüne göre aktif toplamı 43 milyon Avro’nun üzerinde olan firmalar büyük ölçekli olarak değerlendirilmektedir.

Sektör Kimliği: Sektör Kimliği tablolarında sektördeki firmaların sayısı, hukuki durumları, sektör ve ölçek aralıkları detayında çeşitli sektör göstergeleri ile sektöre ait toplulaştırılmış kredi bilgilerine (sektör riski) yer verilmektedir.

Finansal Tablolar: Çalışmanın hazırlanmasında Türkiye’de faaliyet gösteren reel sektör firmalarının Vergi Usul Kanunu uyarınca tekdüzen hesap planına uygun olarak hazırlayıp her yıl Gelir İdaresi Başkanlığı’na sundukları Kurumlar Vergisi Beyannamesi ekinde yer alan solo bilançoları ve gelir tabloları kullanılmaktadır.

Yapısal Analiz tablosu: Aktif yapısı, pasif yapısı ve öz kaynak yapısı olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Firmaların varlıklarının kısa ve uzun vade ayrımında dağılımı aktif yapısını, vade ayrımında kaynakların yabancı kaynak içerisinde ve öz kaynak-yabancı kaynak ayrımında tüm kaynakların pasif içindeki dağılımı pasif yapısını, öz kaynakların kendi içindeki dağılımı ise öz kaynak yapısını oluşturmaktadır.

Oranlar Tablosu: Firmaların bilanço ve gelir tablosu verileri kullanılarak hesaplanan likidite oranları, finansal yapı oranları, devir hızları ve kârlılık oranlarından oluşmaktadır.

Fon Akım Tablosu: Sektörlerin sağladığı fonların kaynaklarının ve bu fonların hangi faaliyet alanlarında kullanıldıklarının raporlandığı tablodur. Fon akım tablosunun hazırlanmasında çalışma kapsamında raporlanan sektörlerin yıllar itibariyle toplulaştırılmış son iki yıla ait bilanço ve gelir tabloları kullanılmaktadır.

Standart Oranlar ve Kartiller: Firma sayısının 12’den fazla olduğu sektör ve ölçek grupları için hesaplanan oranlar ile kartil hesaplama yöntemine göre hesaplanan oran kartillerinin raporlandığı tablodur.

Sınıflamalar: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (EUROSTAT) tarafından güncellenen ekonomik faaliyet sınıflaması NACE Rev.2 esas alınarak hazırlanmaktadır.

Hedef kitle: Kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, politika yapıcıları, bankalar, özel sektör ve akademisyenler

Coğrafi kapsam: Tüm Türkiye’dir.

Coğrafi düzey: Yoktur.

Sektörel kapsam: Sektörlere ait finansal tablolar tüm sektörler, imalat ve imalat dışı sektörler ve alt sektörleri bazında yayımlanmaktadır.

Zaman kapsamı: Sektör Bilançoları çalışmasına ait veriler 1989 yılından itibaren mevcuttur. 1999 yılı çalışmasından itibaren ise veriler TCMB Genel Ağ sayfasında yayımlanmaktadır.

Diğer kapsam: Yoktur.

Kapsamdaki sınırlılıklar: Yoktur.

İstatistiksel birim: İmalat ve imalat dışı sektörlerde faaliyet gösteren reel sektör firmalarıdır.

Temel dönem/yıl: Yoktur.

Referans dönemi: Her Sektör Bilançoları yayını, yayın yılından önceki üç yıllık süreyi kapsamaktadır. Çalışmada yılsonu finansal tabloları kullanılmaktadır.

Ölçü birimi:

Değişken/Gösterge	Ölçü Birimi
Tüm Finansal Tablolar	Bin TL
Standart Oranlar (Devir Hızı)	Kez
Diğer Standart Oranlar	Yüzde

Dönemsellik

Verinin toplama sıklığı: Yıllık

Verinin yayımlama sıklığı: Yıllık

Zamanlılık

Yayımlanan her veri için ortalama üretim süresi

İlk sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): 310 gün (10 ay)

Nihai sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): 310 gün (10 ay)

Kamuoyunun Bilgiye Erişimi

Yayımlama takviminin önceden duyurulması

Veriye ilişkin yayımlama takvimi: Yayımlama takvimi her yılın ilk iş günü TCMB Genel Ağ sayfasında yayımlanarak kamuoyuna önceden duyurulmaktadır.

Veri yayımlama takviminin internet adresi:

<http://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/tcmb+tr/tcmb+tr/Main+Menu/Istatistikler/Reel+Sektor+Istatistikleri/Sektor+Bilancolari/>

Veri dağıtım politikası: Sektör Bilançoları çalışmasının TCMB Genel Ağ sayfasında yayımlanmasını takiben, çalışma üniversiteler, bankalar, özel finans kurumları, odalar-borsalar, dernekler-vakıflar-birlikler, resmi kurumlar, TCMB eski başkanları, gazete, dergi ve haber ajansları ve firmalara CD'ye basılı şekilde, kütüphanelere CD ile birlikte ayrıca iki ciltlik kitap halinde gönderilmektedir.

Eş zamanlı yayımlama

Tüm kullanıcılar ile aynı anda paylaşılıp paylaşılmadığı: Paylaşılmaktadır.

Basın veya diğer belirli kullanıcılar ile özel anlaşmalar kapsamında verinin önceden paylaşılıp paylaşılmadığı: Paylaşılmamaktadır.

Bütünlük

Resmi istatistiklerin

İstatistiklerin toplanması, işlenmesi ve dağıtımına ilişkin sorumluluk: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İstatistik Genel Müdürlüğü Reel Sektör Verileri Müdürlüğü sorumludur.

üretilmesine ilişkin şartlar, koşullar ve gizlilik

Veri üreten kuruluşlar ile veri paylaşımı ve koordinasyon: Bankacılık sistemi nezdinde analiz dönemi sonu itibariyle kredi bakiyesi olan firmaların bilgileri Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi adına Kredi kayıt Bürosundan sağlanmaktadır.

Bireysel cevaplayıcılara ait verinin gizliliği: Sektör Bilançoları çalışması, 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 25 Nisan 2001 tarih ve 4651 sayılı Kanunla değiştirilen 43.maddesinin 5.fıkrasında yer alan "...Banka, toplanan istatistikî bilgilerden kişisel ve özel nitelikte olanları yayımlayamaz, açıklayamaz, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu dışında resmi veya özel herhangi bir makama veremez. Bu bilgiler istatistiki amaçlar dışında ve ispat aracı olarak kullanılamaz" hükmü gereğince "gizlilik ilkesi" çerçevesinde değerlendirilmekte ve üçüncü kişilere açıklanmamaktadır.

Gizlilik ilkesi çerçevesinde akademik çalışmalarda kullanılmak amacıyla mikro veriler protokol çerçevesinde iç ve dış kullanıcılarla paylaşılmaktadır.

İstatistik üretiminde çalışanlar, olanaklar, finansman: Verilerin toplanması, işlenmesi, analizi ve yayımlanması aşamalarında toplam 10 kişi çalışmaktadır. Bilişim kaynakları açısından bir sorun bulunmamaktadır. Herhangi bir teknik sorunla karşılaşıldığında Bankamız Bilişim Genel Müdürlüğü tarafından gerekli teknik destek sağlanmaktadır.

Kullanıcı ihtiyaçlarının izlenmesi: Yılda bir kez olmak üzere TCMB Genel Ağ ortamında "İstatistik Kullanıcı Anketi TCMB Uygulaması" yapılmaktadır.

Firmalar, TCMB Genel Ağ sayfasında yer alan Beyanname/Taahhütname'yi imzalamak ve noter onaylı imza sirkülerini göndermek koşulu ile "Firmanın Sektör İçindeki Yeri" dosyasını edinebilmektedirler.

Kalite politikası: Uluslararası standartlara uygun, güncel, güvenilir, zamanlı ve şeffaf istatistikler üretilmesidir.

Kalitenin izlenmesi: Kalitenin standartlarının sağlanması amacıyla sürekli olarak mikro ve makro düzeyde çeşitli kontroller yapılmakta; Avrupa Merkezi Bilanço Veri Ofisleri Komitesi (ECCBSO) üyeliği nedeniyle uluslararası standartlar yakından takip edilmektedir.

İstatistiklerin yansızlığı: Üretilen istatistiklerin yansız olması için gerekli önlemler alınmakta ve bu kapsamda alt sektörlerde temsil ve yanıtlanma oranlarına dikkat edilmektedir. Firma sayısının 12'den az olduğu sektör ve ölçek grupları yayımlanmamaktadır.

Veri kaynakları: Bankalarla kredi ilişkisi olan firmaların verileri bankalar aracılığıyla dolaylı, diğerleri ise firmalardan doğrudan talep ve temin edilmektedir.

Yöntem:

Firma Belirleme ve Veri Temini: Çalışmaya dahil edilecek firmaların belirlenmesinde reel sektör firmalarından bankalar nezdinde kredi bakiyesi bulunanlar ve milli gelir (GSYİH) hesaplamalarında finansal verileri kullanılanların her çalışma dönemi için mümkün olan en yüksek düzeyde temsil edilmesine dikkat edilmektedir. Firma belirleme sürecinde herhangi bir istatistiksel örneklem belirleme yöntemi kullanılmamaktadır. Belirlenen firmalardan bankalarla kredi ilişkisi olanların verileri bankalar aracılığıyla dolaylı, diğerleri ise firmalardan doğrudan talep ve temin edilmektedir.

Veri işleme: Verileri yıllara göre temin edilen bireysel firmalara ait finansal ve finansal olmayan bilgiler ham veri olarak geçici tablolara aktarılır ve çeşitli ön kontrollerden geçirildikten ve gereken düzeltmeler yapıldıktan sonra asli veri tabanına aktarılır. Veri tabanına aktarılan veriler belirli işlemlerden geçirildikten sonra toplulaştırmaya hazır hale getirilir.

Toplulaştırma ve Raporlama: Raporlama yılı itibariyle, veri tabanında önceki üç yıl sürekli verisi bulunan firmaların verileri finansal veriler için sektör, ölçek ve yıllar itibariyle hesaplar bazında, kredi bakiyeleri ise yıllar itibariyle sektör, ölçek, vade ve nevi bazında ve yerel ve yabancı para birimleri ayırımında yatay olarak birleştirilmektedir. Toplulaştırma işlemi sonucunda yayımlanmak üzere ham raporlar oluşturulur.

Firmanın Sektör İçindeki Yeri Dosyası (Firma Kişisel Raporu): Raporda firmanın temel göstergeler açısından içinde bulunduğu sektör ve alt sektörler içindeki sıralaması yer almakta sektör geneli için raporlanan yapısal analiz, oranlar, standart oranlar ve kartiller bağlamında firmanın durumu raporlanmaktadır. Raporda yer alan DuPont grafiği firmanın öz kaynak kârlılığı açısından sektör içindeki yerini öz kaynak çarpanı, aktif devir hızı ve net kâr marjı bileşenleri düzeyinde karşılaştırmalı olarak sunmaktadır.

Dağıtım şekilleri: Sektör Bilançoları çalışmasına ait finansal tablolar ve standart oranlar her yıl Kasım ayı içerisinde TCMB Genel Ağ sayfasında yayımlanmakta, ayrıca kitap ve CD olarak kullanıcılara sunulmaktadır.

İstatistiklerin hatalı yorumlanması ve yanlış kullanımına ilişkin görüş belirtme/tekdüz: Veriler yayımlandıktan sonra yayım organlarında hatalı kullanımı önlemeye yönelik düzenli bir takip yapılmaktadır.

İstatistiksel veri toplama, işleme ve dağıtımdaki şartlar ve koşulların açıklanması: Her yıl Mayıs ayı içerisinde verisi dolaylı olarak istenecek firmalar için Bankalara talimat; verisi doğrudan istenecek olan firmalara ise mektup gönderilerek TCMB Genel Ağ sayfasında yayınlanan "Yıllık Firma Bilgileri Formu"nun en geç Temmuz ayı sonuna kadar doldurulması talep edilmektedir.

Mevsimsel düzeltme: Verilere ait mevsimsel düzeltme yapılmamaktadır.

İstatistiğin toplanması, işlenmesi ve dağıtılması süreçlerinde bağlayıcı olan mevzuat:

- 1211 Sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu (25.4.2001 tarih, 4651 sayılı Kanun ile değiştirilen şekli) Madde 43
- 5429 Sayılı Türkiye İstatistik Kanunu - Resmî İstatistik Programı
- 21447 Sayılı 1 Seri No'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği - Tekdüzen Hesap Çerçevesi Hesap Planı ve İşleyişi

Yayımlanmadan önce veriye devlet birimlerinin içeriden erişimi

Yoktur.

İstatistiklerin yorumlanarak yayımlanması

Sektör Bilançoları çalışması yorumsuz olarak yayımlanmaktadır. Çalışmaya ait verilerin yorumlandığı "Sektör Bilançoları Değerlendirme Raporu" çalışmanın yayımlandığı yılı izleyen yılın birinci çeyreğinde TCMB Genel Ağ sayfasında yayımlanmaktadır.

Yenileme ve yöntemdeki büyük değişikliklerin önceden bildirimi

Revizyon takvimi: Sektör Bilançoları çalışmasında revizyon yapılmadığından revizyon takvimi bulunmamaktadır.

İlk verinin ve revize edilmiş verinin tanımlanması: Sektör Bilançoları çalışması sonuçları revize edilmemektedir.

Metodoloji, veri kaynağı ve istatistiksel tekniklere ilişkin büyük değişikliklerin önceden duyurulup duyurulmadığı: Metodoloji ve istatistiksel tekniklere ilişkin büyük değişiklikler olması durumunda, TCMB Genel Ağ sayfasında kamuoyuna önceden duyurulur.

Kalite

İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve kaynaklara ait dokümantasyonun yayımlanması

İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve veri kaynaklarına ilişkin açıklama, TCMB Genel Ağ sayfasında ilgili başlık altında yayımlanmaktadır.

Bileşen detayının, ilgili veri ile uyumlaştırmanın, kabul edilebilirliğinin güvencesini sağlayan ve istatistiksel çapraz sorguları destekleyen istatistiksel çerçevenin yayımlanması

Verinin içsel tutarlılığı: Verilerin içsel tutarlılık kontrolleri yapılmaktadır. Veriler, veri setleri içerisinde birbirleriyle tutarlıdır.

Verinin zamansal tutarlılığı: Veri yayın yılında Sektör Bilançoları'nın hazırlanmasında verileri kullanılan firmaların yayın yılından önceki üç yıllık dönem boyunca her yıl için kesintisiz olarak verileri çalışmaya dahil edilmektedir. Her yıl firma belirleme ve veri temini aşamasında firma kompozisyonu değişebildiğinden, verilerin zamansal tutarlılığı bulunmamaktadır.

Verinin sektörler arası ve alanlar arası tutarlılığı: Diğer veri kaynakları veya istatistikler ile uyumludur.

Notlar**Metaverinin son
gönderilme
tarihi****Metaverinin son
onaylanma
tarihi****Metaverinin son
güncellenme
tarihi**

22 /08/2017